

PAPER DETAILS

TITLE: KÖFTE YAGMURU ADLI ANIMASYON FILMDE YEDI BÜYÜK/ÖLÜMCÜL GÜNAH

AUTHORS: Saniye KÖKER

PAGES: 256-271

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1716378>

KÖFTE YAĞMURU ADLI ANİMASYON FİLMDE YEDİ BÜYÜK/ÖLÜMCÜL GÜNAH

Kabul Tarihi: 25.08.2016

Yayın Tarihi: 31.10.2016

Saniye KÖKER*

Öz

“Köfte Yağmuru” adlı animasyon tarzı film, Judi Barret tarafından çocuklar için yazılan “Cloudy with a Chance of Meatballs” romanının sinemaya adaptasyonudur. Bu çalışmada, kurgusu ve konusu yazılı bir metne dayanan “Köfte Yağmuru” (Cloudy with a Chance of Meatballs) animasyon film Hristiyanlıktaki Yedi Büyük/Ölümcul Güناه açısından incelenmiştir. Filmin senaryosu edebi bir metne dayandığı için edebiyat ile sinema arasındaki ilişkiye kısaca değinilmiş, ardından araştırmanın asıl konusunu oluşturan Hristiyanlıktaki yedi büyük/ölümcul günah hakkında bilgi verilmiştir. Söz konusu günahlar ile filmde geçen olay, durum ve kişiler arasındaki bağlantılar ilişkilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Köfte Yağmuru, Yedi Ölümcul Güناه, Sinema, Edebiyat, Roman

THE SEVEN DEADLY SINS IN THE ANIMATION FILM, CLOUDY WITH A CHANCE OF MEATBALLS

Abstract

Köfte Yağmuru is an adaptation of the novel, Cloudy with a Chance of Meatballs written for children by Judi Barret, to the cinema. In this work, the animation film, Köfte Yağmuru whose fictional structure and plot is based on a written text will be analyzed in terms of the seven deadly sins in Christianity. Since the scenario of the film is based on a literary text, the relation between literature and cinema will be mentioned briefly. Then, the information about the seven deadly sins constituting the main basis of this work will be given. The links between the aforementioned sins and the episodes, situations and characters will be associated to each other.

Keywords: Cloudy with a Chance of Meatballs, The Seven Deadly Sins, Cinema, Literature, Novel

1. Giriş

Günümüzde yazılı metinlerin dizi, sinema, animasyon gibi görsellere dayanan sunumu giderek yaygınlaşmaktadır. Yaşadığımız hız çağında, insanlar kendilerine zaman ayırma noktasında güçlük çekmektedir. Bu nedenle sayfalarca yazılmış bir kitabı okumak yerine sinemanın görsel anlatımını yeğlemekte ve böylece zamandan tasarruf edebilmektedir. Görüntünün yazıya göre daha kolay ve daha çok akılda kalıcı olması gibi faktörler göz önüne alındığında, sinemanın yazılı bir metin karşısındaki rolü de belirginleşmiş olur.

Bu çalışmada Judi Barret tarafından çocuklar için yazılmış “Cloudy With a Chance of Meatballs” adlı romanın sinemaya uyarlanmış versiyonu incelenmiştir. Söz konusu eserin yazılı bir metin olması ve bu metnin sinemaya uyarlanması edebiyat-sinema arasındaki ilişkiye de dolaylı yoldan bir gönderme yapmaktadır.

Türkçeye “Köfte Yağmuru” şeklinde çevrilen Cloudy With a Chance of Meatballs adlı animasyon tarzı film, 2009 yılında Köfte Yağmuru I¹ ; 2014 yılında da Köfte Yağmuru II² şeklinde sinemaya uyarlanmıştır. Farklı yönetmenler tarafından farklı tarihlerde sinemaya uyarlanan Köfte Yağmuru, temelde “yemek” izleği üzerine kurgulanmıştır. Bu kurgudan hareketle yapılan bu çalışma iki izlek üzerinden yürütülmüştür. Köfte Yağmuru I filmi, “yemek için yaşayanlar”; Köfte Yağmuru II ise “yaşamak için yiyenler” izleğine bağlı olarak incelenmiştir. Yazılı bir metin olan Kitab-ı Mukaddes'teki yedi büyük/ölümcul günah ile filmdeki göndermeler birbiriyle bağlantılı bir şekilde verilmiştir. Konunun daha iyi anlaşılması için her iki filmin kısa bir özeti yapılmış, konu

* Kastamonu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, kokerf@hotmail.com

¹ CHRIS, Miller, LORD, Phil (2009), Cloudy With a Chance of Meatballs (Köfte Yağmuru), ABD: Sony Pictures Studios.

² Cody CAMERON, Kris PEARN, (2014), Cloudy with a Chance Meatballs II (Köfte Yağmuru II), Yazar/Senaryo: Judi BARRET, Ron BARRET, Jhon Francis DALEY, ABD: Sony Pictures.

gereği söz konusu filmlerden daha çok Köfte Yağmuru II üzerinde durulmuştur. Filmin ilk bölümü olan Köfte Yağmuru I filmine yeri geldikçe değinilmiştir.

2. Hristiyanlıkta Yedi Büyük/Ölümçül Günah

Hristiyan inancında yedi ölümçül günah ilk olarak Aziz Büyük Gregorius tarafından ortaya konmuştur. İnsanın hayatı boyunca sakınması gereken bu günahlar; kibir, açgözlülük, oburluk, şehvet, kıskançlık/hasetlik, öfke ve tembellik şeklinde sıralanmıştır. Bu yedi günahın her biri zamanla şeytanî bir varlığa atfedilmiştir.

Başlıca yedi gruba ayrılan bu günahların hepsi, başka günahların ortaya çıkmasına neden olduğu için Hristiyan teologlarınca ölümçül olarak ifade edilmiş dolayısıyla bu günahlara ölümçül günahlar denmiştir. Örneğin oburluk, aşırılığa olan düşkünlüğün etkisiyle açgözlülüğe; açgözlülük, sahip olunandan daha fazlasını isteme duygusuyla şehvete; şehvet, yasak ilişkiye, ahlâkî çöküntüye ve cinayetlere; kıskançlık, öfkeye neden olup bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlı bir şekilde gelişir.

Yedi ölümçül günahı kategorize etmek isteyen bazı Hristiyan müellifler, konuya sevgi bağlamında yaklaşmışlardır. Bunlara göre kibir, haset ve öfke sevginin ortadan kalktığı günahlar olarak telâkki edilirken; tembellik, sevginin eksik olduğu günah, açgözlülük, oburluk ve şehvet ise sevginin aşırıya kaçtığı günahlar olarak betimlenmiştir. (Shipley 1875: xvii'den akt. Güngör, 2014: 39).

Hristiyanlıkta günah kavramı Ortaçağ ve Erken Rönesans döneminde sistematik bir şekilde ele alınmıştır. Ölümçül kötülüklere yol açan günahların üçü manevi, dördü bedensel özellikler taşımaktadır. Söz konusu yedi ölümçül günah şu şekilde tasnif edilir:

Üç Manevi Günah: Gurur, Kıskançlık, Öfke.

Dört Bedensel Günah: Tembellik, Açgözlülük, Oburluk, Şehvet. (The Seven Deadly Sins The Seven Holy Virtues).

Saint Paul, Hristiyanlıktaki yedi günahın karşısına Yedi Erdem koyar. Her bir yedi erdem, yedi günahın zıddını teşkil eder. Saint Paul'un Korintoslular 1'de 13. bap 13. ayeti (Kitab-ı Mukaddes, 1997: 179) referans alarak listelediği bu yedi manevi erdem, yedi büyük günah ile şöyle eşleştirilir:

Yedi Ölümçül Günah

3 Manevi Günah

Kibir
Kıskançlık
Öfke

4 Bedensel Günah

Tembellik
Açgözlülük
Oburluk
Şehvet

Yedi Erdem

3 Manevi Erdem

İnanç
Umut
Sevgi

4 Pagan Erdem

Sağduyu
Ölçülülük
Metanet
Adalet

(The Seven Deadly Sins The Seven Holy Virtues)

Hristiyanlıkta günah, Tanrı'nın hukukunun bilerek ve isteyerek çiğnenmesi olup kötü bir insani davranış (Güngör, 2014: 37) anlamına gelir. Buna göre Tanrı'nın emirlerine karşı gelip yapılan her eylem beraberinde bir kötülüğü getirir. İnsan eylemlerinden ortaya çıkan kötülük, bir anlamda ebedi varlık olan ruhun da ölümüne yol açar. Ruhun ölümü, insan varlığının/bedeninin içini boşaltarak insanın maneviyatı olmayan bir cisim hâline gelmesine neden olur. Ölümüne götüren

günahlar, insanları Tanrı'nın dostluğundan, cennetten ve onun lezzetlerinden mahrum bırakmaktadır. (Güngör, 2014: 37). Böylece her ölümcül günah, insanla Tanrı arasındaki iletişimin kesilmesine yol açar.

3. Köfte Yağmuru Animasyon Filmi

3.1. Köfte Yağmuru I: Yemek İçin Yaşayanlar

Köfte Yağmuru I filmi³, Mucit Flint Locwood'un, suyu yiyeceğe dönüştüren bir makine icat etmesiyle Swallow Falls'ta yaşayan insanların hayatlarını nasıl bir anda değiştirdiği konusu üzerine kurgulanmıştır. Swallow sözcüğü İngilizcede yutmak, içine almak; fall sözcüğü ise düşmek, dökülmek, yağmak anlamlarına gelmektedir. Filmin, gökten yağan yiyeceklerin insanlar tarafından yenmesi, açgözlülükle mideye indirilmesi ve bu davranışlarla insanların insani davranış mertebelerinden/değerlerden aşağı derecelere düşmesi ana izleği üzerine kurgulandığı düşünüldüğünde, filmdeki konu ile mekânın adı arasında bir bağ olduğu görülmektedir.

Filmin başkahramanı, yaptığı her icadıyla büyük bir hayal kırıklığı yaşayan ve bu yüzden başarısız bir mucit olarak nitelenen Flint Locwood'un bütün amacı insanların mutluluğunu sağlamaktır. Ne var ki icatlarıyla insanların mutluluğunu sağlamaktan ziyade onların başına sürekli dertler açmıştır. Ancak son icadı suyu yiyeceğe dönüştüren makine, onun mucitlik kariyerinde bir dönüm noktası olur. Swallow Falls kasabasındaki halkın tek yiyeceği olan sardalya balığı ve onun her çeşidinde yapılan yiyeceklerin, insanlara tiksinti verecek bir seviyeye ulaştığı bir zamanda, Flint'in bu icadı, insanlar tarafından büyük bir heyecan ve sevinçle karşılanır. Filmin başlarında sadece sardalya balığı ile beslenmek zorunda kalan kasaba halkı böyle bir icat sayesinde istediği yiyeceklerden sınırsızca yeme imkânı bulur. Öyle ki, onların yeme içme eylemlerindeki aşırılık, insanları giderek yemek için yaşamak eylemine yöneltir. Artık kasaba halkı için yemek yeme, bir karın doyurma eyleminden çıkarak oburluğun ve açgözlülüğün bir ifadesi olmaya başlar.

Köfte Yağmuru I filmindeki insanlar, yeme içmeyi bedensel bir ihtiyacın ötesinde sadece yemek ve içmek manasında görmüşler ve buna bağlı olarak yemek için yaşayan insanlar haline dönüşmüşlerdir. Onların bu şekilde yaşayışları haz duygusunu öne çıkararak kanaatkârlıklarını yok etmiş ve açgözlü/obur insanlar olarak onları engellenemeyen isteklerinin kölesi durumuna getirmiştir. Flint'in icadıyla birlikte Swallow Falls kasabasındaki insanlar, Flint'e ardı ardına yiyecek siparişleri vererek artan iştahlarını daha da kabartmışlar ve hep daha fazla, daha çeşitli yiyecekler istemişlerdir. Suyu yiyeceğe dönüştüren makineyle birlikte gökten yağan pizzalar, çizburgerler, köfteler, biftekler, sosisler, şekerlemeler ve daha birçok yiyecek, adada yaşayanları yemekten başka hiçbir şey düşünemeyecek bir hâle getirmiştir. Böylece yemek yemek, kasabada yaşayan insanlar için yaşamın asıl amacı haline gelmiştir.

Köfte Yağmuru I filminde, yemek için yaşamak anlayışına bağlı olarak ortaya çıkan oburluk ve açgözlülük aynı zamanda insanların nasıl bir tüketim çılgınlığı içine girdiklerini de gözler önüne serer. Başlıca yeme içme konusunda ortaya çıkan bu tüketme çılgınlığı, beraberinde birbirine bağlı birçok zafiyeti de açığa çıkarmıştır. Bu zafiyetin temelinde, tüketimin araç-amaç ilişkisinin araçtan amaca doğru yol alması ve en sonunda bir amaç haline dönüşmesi yatar. Tüketmeyi araç değil amaç edinen birey, en kaliteli üründen en uzun süre ve en fazla miktarda tüketebilmek uğruna, erdemlerinden taviz vermektedir. Nitekim tüketim toplumlarında ürün ve hizmetin insanî değerlerin önüne geçtiği ve tüketmeye kilitlenmiş bireylerin değerleriyle çatışır hale geldiği inkâr edilemez bir gerçektir. Belki de bu değerlerin en başında kanaatkârlık gelmektedir. Bireylerin birer potansiyel tüketici olarak görüldüğü ve daha çok tüketmelerini sağlamak üzere sürekli kışkırtıldığı bir dünyada, hırs ve tamahın önüne geçmek imkânsızlaşmaktadır. İhtiyaçlar sınırsız kabul edilmekte, zihinler doyumsuzluğa şartlandırılmaktadır. (Martı, 2010: 142).

³ Köfte Yağmuru I filmiyle ilgili arketipsel çözümlemeler konusunda ayrıntılı bilgi için bkz., Ömer Faruk ATEŞ, Saniye KÖKER, "Edebiyat-Sinema İlişkisi Bağlamında Köfte Yağmuru İsimli Animasyon Filmine Arketipçi Bir Yaklaşım", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C: 8, S. 41, Aralık 2015.

Köfte Yağmuru I filminde bu durum, en başta belediye başkanının şahsında görülmektedir. Belediye başkanı, her ne kadar hırslarının esiri bir insan olarak gösterilse de, tüketimi bir amaç haline dönüştüren, gökten yağın yiyeceklerin yarattığı fırsatlardan istifade ederek bunu uzun süre ve en fazla miktarda kullanabilen, dolayısıyla ahlakî zafiyetlerinin sonucu olarak kanaatkârlığını bütünüyle kaybeden bir tipin temsilcisi konumundadır. Başkanın sürekli yiyerek bedensel bir değişime uğraması, giderek şişmanlaması ve neredeyse yürüyemez hâle gelmesi onun potansiyel olarak bir tüketici olduğunu gösterdiği gibi, aynı zamanda hem tüketen hem de insanların daha çok tüketmelerini sağlayarak kâr elde etmek isteyen bir hırsın ve açgözlülüğün de ifadesini oluşturur. Başkanın yiyecek tüketimi konusundaki doyumsuzluğu, tüketimin bir amaç haline geldiğinin en somut örneğini ortaya koyar. Kendini tüm dünyaya tanıtmak ve şöhret kazanmak için tamahkâr bir şekilde hırsa kapılması, onun yiyeceklerle karşı göstermiş olduğu açgözlülük duygusunun sadece yiyeceklerle sınırlı olmadığını da gösterir.

Ancak bir süre sonra, insanların yiyecek konusunda göstermiş oldukları açgözlülük ve oburluk neticesinde, özellikle belediye başkanının müdahalesiyle, kapasitesinden fazla komutlar alan makinenin kontrolden çıktığı ve yiyeceklerin boyutlarının büyüdüğü görülür. Makinenin kontrolden çıkmasıyla yağın devasa boyutlardaki yiyecekler ve spaghetti hortumu insanların hayatını ciddi derecede tehlikeye sokar. Böylece Flint'in insanların mutluluğunu sağlamak için çıktığı bu yolculuk tam bir felaketle sonuçlanır. Daha çok yemek yiyebilmek için dünyanın dört bir tarafından adaya gelen insanlar, orayı terk etmek zorunda kalır. Flint, bu felaketi önlemek için kendi hayatını hiçe sayarak bütün gücüyle icat ettiği makineyi imha etmeye çalışır ve çabaları sonucunda makinenin yok olduğunu düşünür.

3.2. Köfte Yağmuru II: Yaşamak İçin Yiyenler

Köfte Yağmuru II⁴'de, Flint'in imha ettiğini düşündüğü makinenin gerçekte yok olmadığı ve insanları daha da büyük tehlikelerin beklediği konu edilir. Bu bölümde Flint'in icat ettiği makine yeni bir boyuta geçerek foodimal adı verilen mutasyona uğramış yiyecekler meydana getirmeye başlar. Köfte Yağmuru II, Flint ve arkadaşlarının dünyayı bu tehlikeli yiyecek-yaratıklardan kurtarmak için verdiği zorlu mücadeleyi anlatır.

Köfte Yağmuru filminin ikincisi, filmin başkahramanlarından olan Chester V'nin Swallow Falls kasabasına gelmesiyle başlar. Chester V, yiyecek yağmurundan sonra adeta bir çöplük yığınının dönen kasabayı temizlemek için Birleşmiş Milletlerin kendisinden yardım istediğini belirtir. Bu yüzden adada kalan insanlar tahliye edilir. Chester V, Flint Lockwood'u da dünyayı daha iyi bir yer yapmak için kendisine yardımcı olarak tayin eder. Flint, hayatı boyunca örnek aldığı çocukluk kahramanı Chester V'nin yanında çalışma teklifini büyük bir sevinçle karşılar.

Flint, Chester V'nin Live Cop şirketinde bir fikirolog adayı olarak çalışmaya başlar. Ancak Flint'in ne mucitliği ne de bilim insanı olma hayalleri Chester V'nin umurundadır. Onun asıl amacı Flint'in icat ettiği suyu yiyeceğe dönüştüren makineyi ele geçirip sahibi olduğu Live Cop şirketinin pazarlamaya hazırlandığı Yemek Gofreti Versiyon 8.0'ı daha farklı ve daha lezzetli bir sunumla piyasaya sürmektir. Bunu yapabilmek için de makineyi ele geçirmesi gerekir. Makinenin mucidi Flint olduğu için de ondan büyük ölçüde istifade edebileceğini düşünür.

Chester V, Flint'e adanın temizlenme işlemi sırasında bazı sorunların yaşandığını söyler ve ona adadaki çalışmalarla ilgili bazı görüntüler izlettirir. Flint, gördüğü manzara karşısında dehşete kapılır çünkü ada, canlı yiyeceklerin istilasına uğramıştır. Buradan icat ettiği makinenin infilak etmediği ve hâlâ çalışıyor olduğu sonucuna varır. Chester V, bu canlı yiyeceklerin yüzmeyi öğrenmeye çalıştıklarını, ana karaya ulaşmayı başardıkları takdirde dünyayı yok edebileceklerini söyler. Flint, dünyayı kurtarmak için makinenin derhal yok edilmesi gerektiğini düşünür ve birinci bölümden tanıdığımız arkadaşlarıyla birlikte adaya, makineyi bulmaya gider.

⁴ Köfte Yağmuru I filminde zengin bir arka plan teşkil eden metinlerarasılık hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Saniye KÖKER, Ömer Faruk ATEŞ, "Edebiyat-Sinema İlişkisi Bağlamında Köfte Yağmuru Filminin Yeniden Yazmak ve Metinlerarasılık Yöntemine Göre Çözümlemesi", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C: 9, S. 42, Şubat 2016.

Adaya gelen Flint ve arkadaşları, adanın tam bir yiyecek enkazına dönüştüğünü görünce büyük bir şaşkınlık yaşar. Her yer tehlikelerle doludur. Yiyeceklerin istilasına uğrayan adada peynirden yapılmış dev bir örümcek ağı ile karşılaşılır. Adada yol alan Flint ve arkadaşları bir anda kendilerini bitki-hayvan, yiyecek-hayvan karışımından oluşan yaratıkların içinde bulurlar: Mangolardan evrimleşmiş flamingolar (flamango), şempanzelere benzeyen karidesler (şempandes), canlı domatesler ve daha birçok evrimleşmiş yaratık...

Flint ve arkadaşları bir anda hiç beklemedikleri bir tehlikenin içine düşer. Daha önce gördükleri peynirden oluşmuş dev örümcek ağının içinden yürüyen mutant (evrimleşmiş, boyut değiştirmiş) kocaman bir hamburger (peyrümcek) onları yutmaya çalışır. Bir at kadar hızlı koşan deve-muzlarının arasında ezilme tehlikesi geçirirler, dinazor şeklinde mutant bir sandviçin saldırısına uğrarlar.

Flint'in arkadaşları yavaş yavaş bir gerçeğin farkına varır: Bu mutant yaratıklar aslında zannettikleri kadar tehlikeli değildir. Buradaki her bir yaratık, kendine göre bir düzen kurmuş, hatta bazıları aile bile olmuştur. Adada huzur ve barış içinde sürüp giden bir hayat vardır. Flint ve arkadaşları, yiyecek yaratıklar gibi giyindikleri için –sırtlarındaki çantalardan dolayı- onların saldırısına uğradıklarını, gerçekte ise yiyecek yaratıklarının Live Cop'u sevmediğini anlar. Bu yaratıklar, Flint ve arkadaşlarının bilmediği bir şeyi bilmektedir: Live yazısı tersinden okunduğunda evil yani kötü anlamı ortaya çıkmaktadır. Gerçeği anlayan Flint'in arkadaşları Chester V'yi durdurma kararı alır. Onlar bu gerçeği anladıkları zaman Flint, her şeyden habersiz bir şekilde Chester V ile makineyi bulmaya gitmiştir.

Flint en sonunda makineyi bulur. Makineyi tam imha edeceği sırada arkadaşlarının anladığı gerçeğin farkına varır ve makineyi yok etmenin bir hata olabileceğini düşünür. Chester V'ye bu işi yapamayacağını söyler ancak Chester için artık Flint'in işi bitmiştir. Chester V, başından beri yapmayı tasarladığı programa göre makineyi ayarlar ve Flint'e gerçek maksadını itiraf eder.

Flint, Chester V tarafından alıkonan arkadaşlarını kurtarmak için adadaki bütün canlı yiyeceklerin de yardımını alarak Chester V'nin fabrikasına gider.

Chester V, Flint'in icat ettiği makinenin yiyecekleri kat kat daha lezzetli yaptığını, onun yarattığı gıda hayvanlarını malzeme olarak kullandığı zaman bu gofretlerin lezzetinin de süper olacağını ifade eder. Artık makinenin kendi kontrolünde olduğunu, adanın içinde yemek gofreti çalışmalarını rahatlıkla yapabileceğini söyleyen Chester V, Yemek Gofreti Versiyon 8.0'la Live Cop'u dünyanın en büyük şirketi yapacaktır. Ancak amaçlarına ulaşamayan Chester V, en sonunda örümceğe dönüşen devasa bir hamburger tarafından yutulur ve böylelikle yaptıklarının cezasını ödemiş olur.

4. Yedi Büyük/Ölümçül Günah ve Köfte Yağmuru Animasyon Filmi

4.1. Köfte Yağmuru Filminde Oburluk ve Açgözlülük

Obur, aşırı derecede yemek yiyen, doymaz (Doğan, 2003: 1017) bir kimse olarak adlandırılırken obur olma durumu da oburluk şeklinde tanımlanır. Aşırı yemek yiyen biri Hristiyan inancında günahkâr olarak kabul edilir. Kitab-ı Mukaddes'te oburluk kelimesi çoğunlukla sarhoşlukla beraber zikredilir. Oburlukla ilgili kutsal referanslardan bazıları ise şöyledir:

“Ve şehrinin ihtiyarlarına diyecekler: Bu bizim oğlumuz inatçı ve asidir, sözümüzü dinlemez; obur ve ayyaşdır.” (Tesniye: 21/20).

“şarap sümürenlerin, ete düşkün olanların arasında bulunma; çünkü ayyaş ve obur fakir olur ve uyuklama insana paçavra giydirdir.” (Süleyman'ın Meselleri: 23/20-21).

“insanoğlu yiyerek ve içerek geldi: İşte obur ve ayyaş adam, mültezimlerin ve günahkârların dostu! diyorlar. Ve hikmet kendi işleri ile tasdik olundu.” (Matta: 11/19). (Aynı ayet için bkz. Luka 7/34).

“onlardan kendilerinin peygamberi olan biri demiştir: ‘Giritliler daima yalancı, kötü canavarlar, tembel oburlardır.’ “ (Titusa: 1/12).

Bu pasajlarla ilgili olarak şöyle bir saptamada bulunulabilir: Birincisi, aşırı yemek, sağlıksız bir alışkanlıktır. İkincisi, çok yemek, eldeki imkânların savurganca kullanımıdır. Üçüncüsü, fazla yemek, Tanrı'nın kanunu ile bağdaşmaz, bu nedenle oburluk günahıdır. Dördüncüsü, oburluk, Tanrı'nın hoşlanmadığı tembellikle ilişkili bir davranıştır.

Bütün davranışlarda olduğu gibi yeme içme alışkanlığında da ölçülü olmak Hristiyanlık öğretisinde tavsiye edilmektedir. Bu bağlamda insanları varlık âlemine getiren, ona vücudu veren yaratıcının istediği biçimde davranılmış olunacaktır. Dolayısıyla vücudun beslenme şekli ve miktarı Tanrı'nın emrettiği şekilde gerçekleştirilecektir. Bu ise, insanın yemek yerken dolaylı biçimde yaratıcıyı sevgi ile anması anlamına gelmektedir. Kitab-ı Mukaddes'teki "Yahut bilmez misiniz ki bedeniniz Allah'tan aldığınız sizde olan Ruhülkudüsün mabedidir? Ve kendi kendinizin değilsiniz. Çünkü paha ile satın alındınız; bunun için Allah'ı bedeninizde taziz edin." (Korintoslular I: 6/19-20). (What is the sin of gluttony?-Christian truth) ayeti de bu durumu açıkça ifade eder.

Yedi ölümçül günahlardan biri olan oburluk, sadece yaşamak için değil, yemek için yaşayan, yiyecek ve içeceğe aşırı bir düşkünlük, sınırsız bir iştah ile karakterize edilir. İngilizce gluttony olan oburluk kelimesi, Latince boğaz (glutonie) anlamına gelen yutmak (to swallow)'tan türetilmiş gluttireden gelir. (Gluttony-Dictionary definition: Vocabulary.com).

İhtiyaçtan daha fazlasını tüketmeye karşı duyulan aşırı istek anlamındaki oburluk, aşırı derecede yiyen ve içen birinin arzularına kapılması anlamına da gelir. Ancak oburluk, gereğinden çok yeme-içme anlamından daha fazlasına işaret eder.

Oburluğun hazlarla önemli bir ilişkisi vardır. Jonathan Bowers, ölümçül oburluk günahının hazlarla ilişkili olarak insanlığın düşüşünde önemli rol oynayan bir günah olduğunu düşünür. Ona göre baştan çıkarmaların tamamı iştahla ilgilidir. Tekvin 3/6'da, Havva'nın temsil olunan meyveden yemesi dolayısıyla iştahın baştan çıkarıcı özelliği anlatılır:

"Ve kadın gördü ki, ağaç, yemek için iyi ve gözlere hoş ve anlayışlı kılmak için arzu olunur bir ağaçtı; ve kendisiyle beraber kocasına da verdi, o da yedi." (Tekvin 3/6).

Bowers, oburluğu iştahı uygunsuz bir sona doğru yönlendiren bir yiyecek tapınması olarak tanımlar. Oburlukla, biz, ister duygu kontrolü olsun ister bir amaç veya rahatlık olsun bazı derin arzularımızı karşılamak için yiyeceklere bakarız. Bu nedenle Bowers, oburluğa istinaden, basit bir şekilde, daha az yemenin önemli olmadığını söyleyerek arzularımızda daha dikkatli olmamız gerektiğine dikkat çeker. Örneğin, Augustine İtirafar'ında (Confessions) şöyle yazmıştır: Yemek yemek günah değildir, ama korkarım, açgözlülük günahıdır. (Bowers, 2015).

Tanrı'nın yoktan var ettiği yiyecek, kendi kendine yetemeyen bizlere, yaşamımız için bizim dışımızda bir şeylere bağlı olduğumuzu akıllara getirir. Yiyecek, iyileştirebilir; yiyecek, ayakta tutabilir. Ancak Tekvin 2/17'de gördüğümüz gibi, yiyecek, aynı zamanda öldürebilir. Bahçedeki adam dikimden sonra, Tanrı ona her ağaçtan yiyebileceğini söyler, birisi hariç: İyiliği ve kötülüğü bilme ağacı.

"Fakat iyilik ve kötülüğü bilme ağacından yemeyeceksin; çünkü ondan yediğin günde mutlaka ölürsün." (Tekvin: 2/17). Âdem ve Havva, yılanın hain planı sonucu ölümü seçtiler. Ve yaşam ile yiyecek asla aynı olmadı.

Hazlarla yakın bir ilişkisi olan oburluk, genel olarak aşırı yemekten dolayı vücudun sıhhatini bozduğu için günah olarak görülmüş ve sadece yeme bağlamında değil birçok şeyde aşırılığı karşılayan bir günah anlamında da düşünülmüştür.

Doymak bilmeyen, her türlü mal ve yiyecek içeceğe meyli fazla olan, tamahkâr, haris (Doğan, 2003: 8) anlamına gelen açgözlü kavramı ise sahip olduğundan daha fazlasını istemek bakımından tıpkı oburluk gibi aşırılığın bir ifadesini oluşturur. Kitab-ı Mukaddes'te açgözlülük; tamahkâr, insanı kirleten, nafile işlere yönlendiren ahlâk dışı bir davranış olarak ele alınmıştır. Bu konuyla alakalı şu ayetlere yer verildiği görülür:

"İnsanın bütün emeği ağız içindir ve yine canı doymaz." (Vaiz: 6/7).

“Ve dedi: İnsandan çıkan şeydir ki, insanı kirletir. Çünkü içten, insanların yüreğinden, kötü düşünceler, fuhuşlar, hırsızlıklar, katiller, zinalar, tamahlar, kötülükler, hile, şehvet, kemgözlük, küfür, gurur ve akılsızlık çıkar. Bütün bu kötü şeyler içten çıkarlar ve insanı kirletirler.” (Markos 7/20-23).

“Ve İsa onlara dedi: İyi bakın ve kendinizi her türlü tamahkârlıktan sakının; çünkü insanın hayatı kendisinde olan şeylerin çokluğunda değildir.” (Luka 12-15).

Luka 12/16-20’de, toprağı bol mahsul veren zengin birinin yıllarca mal biriktirmesinin Allah indinde ona hiçbir fayda sağlamayacağı, en sonunda, kendisinden istenilenin canı olacağı anlatılarak doyumsuz bir şekilde mal mülk biriktirmenin boş bir uğraş olduğu ifade edilir.

Hristiyan inancında bedensel bir günah olarak ele alınan açgözlülük, Kitab-ı Mukaddes’te tamah ile aynı kefeye konarak sakınılması gereken bir kötülük/günah şeklinde ifade edilmiştir. Buna göre kanaatin büyük bir kazanç olduğu, dünyaya bir şey getirmedığımız için ondan bir şey de götüremeyeceğimiz, yiyeceğimiz ve örtüneceğimiz oldukça onlara kanaat edeceğimiz söylenmiştir. Fakat zengin olmak isteyenlerin tuzağa ve insanları helake sürükleyen çok manasız arzulara düşecekleri belirtilerek her türlü fenalığın kökünün para sevgisi olduğu ifade edilmiştir. (I.Timoteosa 6/6-10). Bu bağlamda açgözlülüğün para ile, daha çok zengin olup daha doyumsuz olmakla doğrudan ilgili olduğu da söylenebilir. Açgözlülük, Tanrı’nın yerini alırken açgözlülüğün somut göstergesi olan para da pek çok insanın tanrısı olmaktadır. İnsanın sevecen bir şekilde parmaklarıyla dokunduğu gümüş ya da altından madenî paraların, aslında onun tanrısının şekillendiği tasvirler olduğu belirtilmektedir. Bu ise kalbin büyük bir sevgi ile paraya yönelmesi, aklın da parayı, her türlü şartta, sığınılacak bir liman olarak görmesinden kaynaklanmaktadır. (Güngör, 2014: 50-51).

İnsanın hiçbir zaman elindeki imkânlarla yetinmeyerek hep daha fazlasına, daha yükseğine erişmeye çalışması, insanı en sonunda para kazanma hırsına doğru sürükler. Bu bakımdan bitip tükenme bilmeyen daha da çok kazanma isteğine bağlı olarak gelişen açgözlülük duygusu, para sevgisiyle birleşince birbirine bağlı kötülükleri de beraberinde getirir. Yüksek bir makama gelme isteği uğruna her türlü haksızlığı kazanç bilme, elindekinden daha fazlasına sahip olmak için uygunsuz yollara başvurma gibi nedenlerden doğabilecek açgözlülük, adam yaralama, cinayet, iftira atma, yalan söyleme ve daha birçok günahın birbirine bağlı bir şekilde ortaya çıkmasında başlıca rol oynar.

Hristiyan inancında açgözlülüğün ölümcül bir günah olarak addedilmesi, onun diğer günahlar gibi, başka büyük günahların ortaya çıkmasına neden olmasından ileri gelir. Başkalarının sahip olduklarına karşı duyulan aşırı istek, kıskançlık, hasetlik, hırs gibi günahlara da sebebiyet verir. Tamahla doğrudan bir ilişkisi olan açgözlülük, Kitab-ı Mukaddes’te “Komşunun evine, karısına, erkek ve kadın kölesine, öküzüne, eşeğine, hiçbir şeyine göz dikmeyeceksin.” (Mısır’dan Çıkış 20/17) ayeti ile, kendinden olmayan hiçbir şeye karşı istek duyulmamasını ifade eder.

Köfte Yağmuru II filmi, modern dünyada egemen olan üretim ve tüketim anlayışını farklı bir perspektiften ele alarak insanların uğradığı hezimetlerin ve felaketlerin sunumunu yapar. Bu sunum, yiyeceklerin mutasyona uğrayıp foodimallere dönüşmesiyle gerçekleştirilir. Foodimal, filmin yazarı tarafından icat edilmiş, lugâtlarda yer almayan bir sözcüktür. food yiyecek, animal hayvan anlamına gelir. Filmin senaristi bu iki kelimeyi birbirine ekleyerek yeni bir kelime, yiyecek-hayvan manasında, foodimal kelimesini türetmiştir. Sözcüğün bu anlamıyla birçok şeye göndermede bulunduğu düşünülebilir. Öncelikle yiyecek ve hayvan kelimelerinin yan yana kullanılması, tasavvufta da sıklıkla işlenen nefis düşüncesini hatırlatır. Buna göre, foodimaller, nefsin insan, hayvan ve bitki türlerinde ortak olan özelliklerin toplamını oluşturur. Bu ortak özellikler: Beslenme, büyüme ve üretilir. Böylece foodimaller, bitkileri bir tarafa koyarsak, insan ve hayvanda ortak olan hayvani nefsin bir temsili durumundadır. Hayvani nefis, insanın bu dünyadaki zevklerini tatmin ederek yiyip içme, dünya nimetlerinden haz alma gibi eylemleriyle insanın daima kötü hasletlere doğru sürüklenmesine yol açar. Köfte Yağmuru filminde nefsin bu yönü üzerinde durulmuştur. Ancak burada söz konusu olan nefis, manevi anlamın ötesinde daha çok maddi anlamda işlenmiştir. Sadece yeme içme eylemleri üzerine kurulan bir hayatın insanları nasıl

bir felakete sürüklediğini göstermektedir. Filmin bu bağlamda, modern kültürün önemli bir unsuru olan üretim ve tüketim kavramları etrafındaki çatışmalar izleğine bağlı olarak geliştiği görülmektedir. Modernizmin tamamlayıcı bir ögesi olan kapitalizm, üretim ve tüketim olaylarının yeme içme noktasındaki göndermelerini ihtiyaç kapasitesi doğrultusunda yönetmektedir. Film, bu anlamda ihtiyaç olgusunun olması gereken sınırlarının aşılması ve bunun sonucunda nelerin olabileceğinin gösterilmesi bakımından kayda değer veriler sunmaktadır. İnsandaki maddi ihtiyaçları tatminin bir sınırı vardır. İrade sahibi bir varlık olarak insan, fizyolojik olarak yediği anda karnı doysa da psikolojik mesafeden dolayı eşzamanlı olarak gözü doymadığı için besinleri azamî fayda sınırlarının üzerinde tüketerek vücudunu zorlamaktadır. (Gencer, 2010: 29-30).

Köfte Yağmuru filminin birinci bölümünde, doyma hissinin ihtiyaç sınırlarını aşarak vücudun kapasitesi üstünde zorlandığı; ikinci bölümünde ise bu durumun ortaya çıkardığı zararların neler olduğu ele alınmıştır. Buradaki belirleyici unsur, modern kültürün bir alt disiplini olan kapitalizmin ürettiği tüketim olgusudur. Tüketim olgusunun filmdeki başlıca temsilcisi Chester V karakteridir.

Chester V, kapitalist sistemin temel unsuru olan tüketim olgusuyla filmdeki yerini alır. Son icadı olan Yemek Gofreti de bu olgunun somut karşılığını oluşturur. Onun icadı, insanların midesini ve iştahını ele geçirmeye çalışırken aynı zamanda bu icadı sayesinde daha çok para kazanma ve şöhretini daha çok artırma kapılarını da açabilecektir. Chester V, insanlardaki oburluk zafiyetini kendi lehine çevirmeye çalışan, açgözlülük hırsına kapılarak elindekini daha da artırma yoluna giden bu yüzden de filmin sonunda kaybeden bir karakter durumundadır. Tasarladığı Yemek Gofreti gibi yeme üzerine kurulu bir icadı, dünyevi zevkle birlikte üretim-tüketim eylemlerinin yeme içme noktasındaki göndermelerini kapitalist bir anlayış çerçevesinde ortaya koyar. Buradaki yeme olgusu, fizyolojik bir ihtiyacın ötesinde daha çok para kazanma hırsı uğruna açgözlü bir yaklaşımın ifadesine işaret eder. Böylece Chester V, yeme eyleminden hareketle nefsin somut manada tatmin sınırlarını aşarak insanlardaki tüketim olgusunu hareketlendiren ve bu hareketlenme vasıtasıyla kendi şöhretini, gücünü ve parasını artırmaya çalışan açgözlü bir karakter konumunda bulunmaktadır.

Hayatın sürdürülebilirliği bakımından ihtiyaçların karşılanması için gerçekleştirilen tüketime yön veren değerlerin, tüketimin asıl amacı olan ihtiyaca uygunluk, yeterlilik, israfa kaçmama gibi değerlerden oluşması söz konusudur. (Torlak, 2010: 53). Bu değerlere sahip olan kişiler için yemek ihtiyacı hayatı idame ettiren yani yaşamak için yemek ihtiyacıyla karşılanan bir durumun ifadesi olmaktadır.

Köfte Yağmuru filminin ikinci bölümünde yiyeceklerin, insanlar tarafından tüketilen bir madde olma anlayışı tersine çevrilmiştir. Burada yiyecekler artık tüketilen bir madde değil, insanları tüketmeye çalışan bir madde şeklinde sunulur. Bu sunum, bir bakıma, yiyeceklerin insanlardan intikam alması şeklinde yapılır. İnsanlar, birinci bölümdeki gibi yemek için yaşayan, haz duyan ve israf eden bir pozisyonundan çıkarılıp yaşamak için yemek yiyen/arayan, yaşamları tehlikeye düşen pozisyonda bulunur. Filmin ilk bölümünde iştahla yenen yiyeceklerin ikinci bölümde evrimleşen yaratıklara dönüşmesi ve mutant olarak adlandırılan yiyecek yaratıkların insanları yeme teşebbüsünde bulunmaları, yaşam ile tüketim arasındaki araç-amaç dengesinin bozulmasının bir sonucudur. Gerçekte yeme içme anlamında tüketim, yaşamın sürdürülebilmesi açısından bir araç görevi görmelidir. Tüketimin hayatın gereği olmaktan çıkarak rahatsız ve hatta tehdit edici bir boyut kazanmasının altında, onun yaşamı sürdürmek için başvurulacak bir araç değil, yaşamın amacı olarak algılanır hale gelmesi yatmaktadır. (Martı, 2010: 139). Tüketimin araç olmaktan çıkıp amaç haline gelmesiyle, insanlar bir anlamda kendi felaketlerini de hazırlamış olmaktadır.

Köfte Yağmuru II filmi, bu yönüyle insanlara tüketimin bir araç olmaktan çıkıp bir amaç haline gelmesiyle nelerin olabileceğini göstermesi bakımından dikkate değer ayrıntılar ortaya koymaktadır. Bu ayrıntıların en somut göstergeleri ise yiyeceklerin mutasyona uğrayarak insanları tehdit eden bir varlık haline dönüşmeleri şeklinde verilir. Filmin ilk bölümünde büyük bir iştahla ve açgözlülükle yenen hamburgerler, ikinci bölümde örümceği andıran devasa boyutlara ulaşmış canlı bir yiyecek yaratığa dönüşmüştür. Bu mutant yaratık, etrafında gördüğü insanları tehlikeli bir varlık

şeklinde düşündüğü için onlara saldırma girişiminde bulunmuştur. Bir başka mutant yaratık olan sandviçler de kocaman ağzı içindeki sivri ve keskin dişleriyle yine insanlar için tehlikeli bir durum sergilemektedir.

Evrimleşen yiyecek yaratıkların insanlardan intikam alma konusunun ele alındığı Köfte Yağmuru II filminde, kişi ile yediği yemek arasındaki ilişki birbirine paralel bir biçimde gelişme gösterir. Filmin birinci bölümünde insanlar yeme kapasitelerinin üstünde bir tüketimle yiyeceklerle yaklaşırken bu durum onları sonunu bilmedikleri bir felakete doğru sürüklemiştir. Filmin ikinci bölümünde ise insanların uğradığı bu felaket yeni bir boyut kazanarak yiyeceklerin insanları yeme tehlikesini doğurmuştur. Her iki filme de bu açıdan yaklaşıldığında ortaya şöyle bir sonuç çıkar: Kişi, kendini taşıyacak kadar yemek yemeli, kendi taşıyabileceği kadar değil. Yemeği kişi yemeli, yemek onu yememeli. İnsan yemeği yerse, yemek ruhuna nur olur. Yemek insanı yerse hepsi perişan olur. (Erzurumlu İbrahim Hakkı'dan akt. Demircioğlu, 2014: 82) Köfte Yağmuru I filminde insanların yemeğe yaklaşımları kanaatkârlık noktasını aşp oburluğa varan bir çizgiye ulaşırken, Köfte Yağmuru II filminde insanlar bu kanaatsizliğin bir neticesi olarak perişanlığın sınırına varmıştır.

4.2. Köfte Yağmuru Filminde Gurur

Bir insanın kendisini sahip olduğu güçlerden ötürü diğer insanlardan üstün görmesi anlamına gelen gurur, Hristiyan inancında manevi günahlar arasında sayılmıştır. Kişinin kendini mükemmel olarak görmesi ve bu mükemmelliğini sevmesi olarak da tanımlanan gurur, kendini beğenme, üstün tutma, boş şeylere güvenmekten doğan aldanış (Doğan, 2003: 492) anlamlarını içerir. Bu bağlamda gurur, kibir kelimesiyle özdeş bir anlama sahiptir. Gurur/kibir, gerçekte diğer bütün günahların temeli sayılır. Çünkü insanın yapmış olduğu hatalı veya günah davranışlar en başta kişinin kendini aşırı derecede sevmesinden ve bu sevginin verdiği büyükleme duygusundan kaynaklanır.

Kitab-ı Mukaddes'te gurur, diğer kötü günahlarla birlikte insanın dışından kendisine girip onu kirleten bir şey olarak ele alınır:

“Ve dedi: İnsandan çıkan şeydir ki, insanı kirletir. Çünkü içten, insanların yüreğinden kötü düşünceler, fuhuşlar, hırsızlıklar, katiller, zinalar, tamahlar, kötülükler, hile, şehvet, kemgözlük, küfür, gurur ve akılsızlık çıkar. Bütün bu kötü şeyler içten çıkarlar ve insanı kirletirler.” (Markos: 7/20-23).

Kitab-ı Mukaddes'te böylesi bir kibir, kişinin düşkünlüğü ile birlikte uğradığı yıkımın niteliğini de ortaya koyar:

“Gurur gelince utanç da gelir; fakat hikmet alçakgönüllüler iledir (Süleymanın Meselleri 11/2). Yüksek bakış ve kibirli yürek, kötülerin çerağı, günahıdır (21/4). Kibir taşkınlığı ile davranan şişkin ve kibirli adamın adı müstehzidir (21/24). Adamın kibri kendini alçaltır; fakat alçakgönüllü adam izzet bulur (29/23).

Kitab-ı Mukaddes, kibri kötü bir haslet olarak ele alırken onun karşısına alçakgönüllülüğü koyar. Böylece kibirden sadır olan büyükleme, kendini üstün görme, başkalarını aşağılama duygusunun alçakgönüllülükle aşılabileceği telkin edilir. Bütün günahların temelini teşkil eden kibir günahına bulaşmış bir kişi, sahip olduğu bütün yeteneklerinin Tanrı tarafından verildiğini unutmuş olduğu gibi kendisinin bunların sadece kâhyası olup yeteneklerini nasıl kullandığının hesabını vereceği bir günün geleceğini de unutmuş demektir. (Stalker 1901: 18'den akt. Güngör, 2014: 40-41).

Kibrin bir günah olarak ele alınma nedeni, onun başta insanın kendisine daha sonra etrafındaki kişilere vereceği zarardandır. Kibir duygusuyla hareket eden biri, kendisine olan aşırı sevgisinden dolayı hayatının merkezine de kendisini koyar ve bu yüzden her şeyi yapabilme gücünü yine kendinde bulur. Bu gücün etkisiyle diğer insanların önemini hiçe sayarak yanlış işlerin içine doğru sürüklenir. Bunun sonucunda da tek güç sahibi olduğu inancıyla ahlakdışı davranışlar sergiler.

Köfte Yağmuru II filminde yedi ölümcül günahlardan biri olan gurur, kendini beğenme, kendini başkalarından üstün görme anlayışı içinde Chester V'nin şahsı etrafında şekillenir. Chester V, gurur duygusundan hareketle kendini büyük bir bilim adamı olarak görür. Etrafındaki herkesi kendinden aşağı bir seviyede gördüğü için onları küçümser. Filmin başında Swallow Falls kasabasına gelen Chester V, yeni tasarladığı icadı yemek gofretini anlatırken kendinde var olduğunu düşündüğü üstünlüğünü diğer insanları aşağılayarak ortaya koyar.

Kötü hasletlere sahip olan Chester V'nin yaptığı her hareket, onun üstün bir insan olma duygusunun yarattığı hırslarından ileri gelir. Kendini çok önemli biri olarak görmesi, onda her şeyi yapabilecek güce sahip olduğu düşüncesini doğurur. Bu yüzden Flint'e ve arkadaşlarına karşı kötü davrandığı gibi, yiyecek yaratıklarının canlı birer varlık olmasını umursamayarak onları kendi menfaatleri uğruna yok etmeye çalışır. Chester V'yi böyle davranmaya iten gurur duygusu ondaki ahlâki zafiyetleri de açığa çıkarır. Bu zafiyetler Chester V'nin kendisine ve diğer insanlara karşı dürüst olmasını oldukça zorlaştırmakta, insanları etkilemek için olduğundan daha zeki, daha zengin, daha etkili ve daha güçlü görünme(sine) sebep olmaktadır. Diğer taraftan insanı güzellik, makam, güç ve onur aramaya yönlendirdiğinden (Güngör, 2014: 41) gurur, Chester V'yi dünyanın en büyük insanı olarak anılma çabası içine de sürüklemiştir. Bütün amacı Flint'in icat ettiği makineyi ele geçirip piyasaya sürmeye hazırlandığı yemek gofretlerinin lezzetini artırmak ve aynı zamanda sahibi olduğu Live Cop şirketini de dünyanın en büyük şirketi olarak devam ettirmek olan Chester V, büyüklük arzusunun yarattığı yıkımın altında kalır. Ondaki büyüme ve büyülenme arzusu, örümceğe dönüşmüş bir hamburger tarafından yutulmak suretiyle kendisiyle birlikte ortadan kalkar. Böylece oburluğa bağlı bir şekilde gelişen açgözlülük ve ondan sadır olan gurur günahının cezasını canıyla ödemek zorunda kalır.

4.3. Köfte Yağmuru Filminde Öfke

Yedi ölümcül günahın biri olan öfke, şiddetli kızgınlık hissi, hiddet, gazap (Doğan, 2003: 1039) olarak ifade edilir. Hristiyan inancında öfke, doğrudan bir günah sayılmamakla birlikte, öfkenin ortaya çıkardığı sonuçlar, bu duygunun günah olarak değerlendirilmesine neden olmuştur. Nitekim Kitab-ı Mukaddes'te öfke duygusu, insan varlığının doğal bir yanı olarak anlatılmıştır: "Öfkelenin ve günah işlemeyin; öfkenizin üzerine güneş batmasın" (Efesoslular: 4/26) cümlesi öfkenin normal bir duygu olduğuna ancak bu öfkeden dolayı günah işlenmemesi, öfkenin devam ettirilmemesi gerektiğine dikkat çeker. Kitab-ı Mukaddes'te öfke ile ilgili ayetlerden birkaçı şöyledir:

"Çabuk öfkelenen akılsızlık eder." (Süleymanın Mselleri 14/17). "Geç öfkelenen adamın anlayışı çaktır." (14/29). "Öfkeli adam çekişme çıkarır; geç öfkelenen, kavgayı yatıştırır." (15/18). "geç öfkelenen adam yığitten iyidir." (16/32). "Akılsız bütün öfkesini ortaya döker" (29/11). "Öfkeli adam kavgı çıkarır ve kızan adamın günahı pek çaktır." (29/22).

Kitab-ı Mukaddes'in öfkeye olan yaklaşımı referans alındığında, öfkenin bir günah olarak kendisinden çok, sebep olduğu kötü durumlar üzerinde durulduğu söylenebilir. Ayrıca öfkeli birinin sahip olduğu kişilik özellikleri de anlatılarak bu duygudan uzak durulması gerektiği konusunda tavsiyelerde bulunmaktadır.

İnsani ve doğal bir duygu olan öfkenin Hristiyan inancında günah olarak telakki edilmesinde, öfkenin kontrol edilemeyen, saldırgan ve yıkıcı davranışlara neden olan potansiyel gücünün olduğunu söylemek yanlış olmaz. Çünkü kontrol edilebilen öfke bir yıkımın aksine hem kişide hem de çevresinde yapıcı nitelikler ortaya koyabilir. Ancak kontrol edilemeyen öfke, en başta kişinin kendisi olmak üzere etrafındaki birçok kişiye zarar verir. Bunun sonucunda ortaya istenmeyen durumlar çıkar. İşte Hristiyan teologların kutsal kitaptan hareketle giriştikleri yorumlar da böylesi bir öfkenin yarattığı zararlar üzerinedir. Kavgı, hakaret, gürültü, infial, dine saygısızlık (Gregory 1850: III-II/490'dan akt. Güngör, 2014: 45) şeklinde kötü durumların oluşmasına neden olduğu için öfke, sakınılması gereken günahlar arasında sayılmıştır.

Filminde öfke duygusu, doğrudan bir insan tarafından değil dolaylı yoldan yiyecek yaratıkların öfkesi şeklinde sunulmuştur. Yani öfke duygusuna sahip olan mutant yaratıklardır. Bu yaratıkların

öfkesi iyi birer insan olan Flint ve arkadaşlarına yönelik değildir. Öfkenin başlıca yöneltildiği kişi Chester V'dir. Yiyecek yaratıklar her ne kadar Flint ve arkadaşlarını öfkeleriyle korkutmuş olsalar da onlara asla zarar vermemişler aksine onları tehlikelere karşı korumuşlardır. Öyle ki Chester V tarafından tepeden itilen Flint'i şekerlemeler kurtarmıştır. Live Cop şirketinde alıkonulan Flint'in arkadaşlarını kurtarmak için bütün canlı yiyecekler Flint'e ve babasına yardım etmiştir.

Chester V, yiyecek yaratıkları yok etme girişiminde bulunduğu için bu mutant yaratıkların öfkesine neden olmuştur. Burada, yiyeceklerde olduğu gibi, öfke duygusunun da evrildiği görülür. Normalde bir insanın istediği durum karşısında engellenmesi sonucu ortaya çıkan öfke duygusu, Köfte Yağmuru II filminde mutant yaratıkların hayati tehlikeye uğramaları neticesinde bir insana karşı yöneltilmiştir. Kitab-ı Mukaddes'te zikrolunduğu gibi öfkenin filmde oldukça evrensel ve doğal bir duygu biçiminde ele alındığı görülür. Bu açıdan filme bakıldığında öfkenin haklı bir gerekçeyle ortaya çıktığını söylemek mümkündür. Çünkü merhametsizlik, katı yüreklilik, duyarsızlık, haksızlık, gibi durumlarda öfkelenmek uygun bir davranış olarak kabul edilmektedir. Öfkenin filmdeki sebebi göz önüne alındığında, bu duygu hâlinin bir günah olarak nitelendirilemeyeceği söylenebilir.

4.5. Köfte Yağmuru Filminde Tembellik

Tembellik de tıpkı öfke gibi yedi ölümcül günah içinde doğrudan bir günah olarak sayılmamaktadır. Ancak tembelliğe bağlı bir şekilde gelişebilecek olumsuz durumlar, bu eylemin bir günah addedilmesine neden olmuştur. Çalışmayı sevmeyen, işte ağır davranan, üşengen (Doğan, 2003: 1288) olarak tanımlanan tembel olma durumu, beraberinde birçok kötülüğü de getirir. Tembel birinin çalışmayı sevmemesi onu hırsızlık gibi kolay yoldan para kazanmaya itebileceği gibi, çalışıp başarılar kazanan kimseye karşı kin, nefret duygularının oluşmasına da sebep olabilir. Dolayısıyla tembellik, tabiatında var olan üşengeçliğin etkisiyle kişiyi yapabileceği birçok işten alıkoyar. Bu alıkonma aynı zamanda tembel olan kişiyi umursamaz bir hâle getirirken onu hüznün duygusuna da iter. Nitekim Delany, tembelliği umursamazlık olarak adlandırırken, Gregory hüznün anlamına gelecek şekilde kullanır. Bu bağlamda umursamazlık, bir çeşit zihinsel bitkinlik (Loungo vd. 2014: 24'ten akt. Güngör, 2014: 48) şeklinde ifade edilebileceği gibi bir çeşit kasvetli üzüntü olup insanı durgunlaştıran, hiçbir şey yapmak istemez hale getiren şeklinde de tanımlanmaktadır. Hüznün anlamında kullanıldığında tembellikten, kin, nefret, korkaklık, umutsuzluk, emirleri yerine getirmede isteksizlik ve aklın yasadışı işlere kayması gibi durumların sadır olacağı bildirilmektedir. (Gregory 1850: III-II/490'dan akt. Güngör, 2014: 48).

Kitab-ı Mukaddes'te tembelliğin sakınılması gereken kötü bir eylem olduğuna dair birçok ayetin olduğu görülür. Bu ayetlerden özellikle Pavlus'un Selanikliler için kaleme aldığı II. mektubu dikkat çekicidir:

“Çalışmak istemeyen, yemek de yemesin! Çünkü aranızda bazılarının boş gezdiğini duyuyoruz. Bunlar hiçbir iş yapmıyor, başkalarının işine karışıp duruyorlarmış.” (Selanikliler II: 3/10-11). Pavlus, bu mektubunda Selaniklilere sakın bir şekilde çalışıp kendi kazançlarından yemelerini buyurur.

“Haylazlıkla dam çöker ve ellerin gevşekliği ile evin içine yağmur damlar.” (Vaiz: 10/18) denerek tembelliğin kötü sonuçlar doğurabileceği bir teşbihle ifade edilir.

Kitab-ı Mukaddes'te tembelliğin verdiği miskinlik, karınca temsili ile zikrolunur : “Ey tembel, karıncaya git; onun yollarına bak da hikmetli ol. Yazın ekmeğini hazırlar, biçim zamanında da yiyeceğini toplar. Ne vakte kadar yatacaksın ey tembel? Uykundan ne zaman kalkacaksın?” (Süleyman'ın Meselleri: 6/6-9).

“Tembel adamın canı çeker ve bir şey yoktur; fakat çalışanların canı semiz olur.” (Süleyman'ın Meselleri: 13/4) ayeti, tembel olanların canı istediği halde yiyecek bir lokmaları dahi olmadığına, bunun zıddı olarak çalışanların yiyecekleri olduğu için canlarının da semiz olduğuna dikkat çeker.

Kitab-ı Mukaddes'in tembelliğe getirdiği yorumlar daha çok açlık ve uyku ile ilgilidir. "Tembellik insanı derin uykuya düşürür ve haylaz can aç kalır." (Süleyman'ın Meselleri: 19/15) ayeti, tembelliğin en sonunda insanı aç bırakacağını vurgular.

"Tembel, sahana elini daldırır, onu ağzına geri getirmek bile istemez." (Süleyman'ın Meselleri: 19/24) ayetiyle de tembelliğin üşengeçlik boyutu ortaya konur.

Tembellik günahı Köfte Yağmuru II'de tembelliğin karşıtı olan çalışkanlık izleği üzerinden ele alınmıştır. Bu durumun en somut örneğine Flint ve arkadaşlarından oluşan ekibin çalışmalarında rastlanır. Bu çalışkanlık, Swallow Falls adasını içinde bulunduğu tehlikeli durumdan kurtarmak için Flint başta olmak üzere Sam Sparks'ın, Bebek Brent'in, Polis Memuru Earl'ün ve her şeyi bilen adam Lenny'nin gayretlerinde ortaya çıkar. Flint'e adayı kurtarma görevinin verildiğini öğrenen Flint'in arkadaşları, bir şeyler yapabilme duygusu ve bilinciyle bu göreve iştirak ederler.

Flint ve arkadaşlarının görev yapma aşkıyla bir araya gelmesinin temelinde çalışma azmi ve gayretinin olduğu görülür. Bu kişilerde tembelliğe bağlı gelişebilecek olumsuz durumlar tersine çevrilerek çalışkanlığa bağlı gelişen olumlu durumlara dönüştürülmüştür. İş görmeyi, çalışmayı, çaba göstermeyi sevmeyen biri olarak tanımlanan tembel kişi, burada iş gören, çalışmayı, çaba göstermeyi seven çalışkan biri konumunda sunulmuştur. Tembellikten doğabilecek kin, nefret, korkaklık, umursamazlık gibi durumlar Köfte Yağmuru II'de Flint ve arkadaşları tarafından çalışmaya bağlı olarak gelişen bir izlek üzerinden sevgi, bağlılık, cesaret, dayanışma çerçevesi içinde verilir.

Köfte Yağmuru I'de ise, tembelliğin Bebek Brent üzerinden vurgulandığı görülür. Bebek Brent, belediye başkanının gözdesi olup bütün gününü boş işlerle uğraşarak veya hiçbir şeyle uğraşmayarak geçirmektedir. Belediye başkanına olan yakınlığı da Bebek Brent'te böylesi bir duygunun gelişmesine ortam hazırlamıştır. Belediye başkanı Bebek Brent'i sadece kişisel çıkarları için kullandığından onu kasabanın sembolü haline getirmiştir. Bu durumun verdiği güven ve saygınlıkla Bebek Brent de sadece posterler için poz veren ve boy boy basılan afiş resimleriyle böbürlenlen biri olarak filmde yer almaktadır. Ancak tembel olan Bebek Brent, o çok sevdiği ve güvendiği tahtını, bir şeyler yapmak için uğraşıp duran Flint'e kaptırmıştır. Böylece Bebek Brent kaybeden biri olmuştur.

4.6. Köfte Yağmuru Filminde Hasetlik/Kıskançlık

Hristiyanlıkta sakınılması gereken yedi ölümcül günahlardan bir diğeri de hasetlik/kıskançlıktır. Her iki kavram birbirinin yerine kullanılsa da hasetlik ile kıskançlık arasında ince bir fark vardır. Kıskanç; haset eden, başkalarını çekemeyen (Doğan, 2003: 769) bir kimsenin içinde bulunduğu halin ifadesi olup yakın ilişkiyi tehditlere karşı korumak amacıyla verilen bir tepki (Demirtaş, 2004: 4)'yi içerir. Hasetlik ise arzulanan bir şeyin başka birine ait olduğu ve bize değil de ona haz verdiği inancının yol açtığı kızgın bir duygudur; hasetli itki, o istenen şeyi sahibinden çekip almaya ya da bozmaya, kirletmeye yönelir. Klein'a göre, çok hasetli insanın tatmin edilmesi imkânsızdır; hiçbir zaman tatmin olamaz, çünkü hasedi kendi içinden kaynaklanmakta ve böylece her zaman yönelecek bir nesne bulmaktadır. Haset ve kıskançlık arasında ayırım yapan Klein, kıskançlığın da hasede dayandığını, ancak öznenin kıskançlık duyması için en az iki kişiyle ilişki içinde olması gerektiğini söyler. Ona göre kıskançlık duyan kişi kendi hakkı olan sevginin rakibi tarafından elinden alındığına ya da alınma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu inanıyordur. (M. Klein, Haset ve Şükran, 23-24'ten akt. Soylu, 2001: 34).

Kitab-ı Mukaddes'te hasetlik, daha çok kıskançlık duygusu etrafında zikredilir ve ahlâki bir zafiyet olarak diğer günahlarla beraber ele alınır. Kıskançlığın budalalara mahsus öldürücü bir duygu olduğu: "Bön adamı kıskançlık öldürür." (Eyub: 5/2) ayetiyle ifade edilir. Başka bir ayette fesatlara imrenilmemesi gerektiği üzerinde durulur: "Kötülük edenler için üzülme, ne de fesat işleyenlerin haline imren. Zira onlar ot gibi çabuk biçilecekler ve yeşil sebze gibi solacaklardır." (Mezmurlar: 37/1-2). Kıskançlığın, insanı içten içe tüketen bir duygu olduğu "Rahat yürek bedeninin hayatıdır; fakat kıskançlık kemiklerin çürüklüğüdür." (Süleyman'ın Meselleri: 14/30) ayetiyle ortaya konur.

Kitabı Mukaddes'in Romalıları Mektup bölümünde ise haset duygusu tamah, haksızlık, şerirlik, huysuzluk gibi ahlâki zafiyetlerle birlikte anılır ve bu özellikleri taşıyan kişilerden Tanrı'nın nefret ettiğine dikkat çekilir. Haset duygusuyla birlikte küstah, kibirli, övünücü, sevgiden mahrum, merhametsiz olan insanlar, işledikleri bu günahlardan dolayı ölüme müstahak görülür. (Romalıları: 1/29-32).

Korintoslular II'de de kıskançlıkla beraber öfke, ayrılık, çekiştirme, karışıklık içinde olma durumları birer günah olarak addedilir ve bu kişiler için bulundukları durumların vahametini göstermek adına yas tutulmasından bahsedilir. (Korintoslular II: 12/20-21).

Köfte Yağmuru II'de hasetlik/kıskançlık günahı, tembellikte olduğu gibi, karıştırmı düşündürecek bir tarzda ele alınmıştır. Bir kimse bir üstünlük gösterdiğinde takınılan olumsuz tutumun bir ifadesi olan kıskançlık ve arzulan bir şeyin başka birine ait olduğu ve bize değil de ona haz verdiği inancının yol açtığı kızgın bir duygu olan hasetlik duyguları, Köfte Yağmuru II'de tam tersi bir şekilde, Flint'in, başarılarını desteklemek, ona cesaret vermek ve onu teşvik etmek şeklinde, birlik ve beraberliğin bir temsili olarak anlatılmıştır.

Hasetlik/kıskançlık duygularının filmin birinci bölümünde daha net bir bakış açısıyla verildiği görülür. Filmde olumsuz ve kötü bir karakter rolüyle yer alan belediye başkanının sözde öz oğlu gibi gördüğü Bebek Brent, bu iki duygunun üzerinde yoğunlaştırıldığı bir kişidir. Onun hasetliği ve kıskançlığı Flint'e karşı beslediği duygularında ortaya çıkar. Ancak bu duygular, filmde, bir sonuç şeklinde ortaya konmaktan çok sadece kişide yarattığı etkiler yönünden ele alınmıştır.

Kasabada oldukça büyük bir şöhrete sahip olan Bebek Brent, bu duygunun verdiği büyüklükle Flint'i ezen davranışlarda bulunur. İcatlarını hiçbir zaman desteklemeyen babası tarafından sardalya dükkanında çalışmak zorunda bırakılan Flint, sardalya konservelerini üst üste dizdiği bir sırada dükkana gelen Bebek Brent'in alaylarının hedefi durumuna gelir. Oldukça havalı ve yanında iki kadınla birlikte dükkana gelen Bebek Brent, Flint'le dalga geçerek onun dizdiği konserve kutularını devirir. Brent, belediye başkanının önemli bir yatırım yaparak başlatacağı sardalya turizminin açılışında kendisine kurdeleyi kesme onurunu verdiğini söyler ve yanında getirdiği büyükçe bir makası göstererek "*Kasabayı işte bu aletle kurtaracağım*" der.

Ancak kasabanın sardalya turizmine açılacağı gün Flint'in suyu yiyeceğe dönüştüren makinesi bir füze gibi kasaba meydanına düşer ve her şey bir anda mahvolur. Başlangıçta herkesin tepkisine neden olan bu olay daha sonra insanların mutluluğunu sağlar. Çünkü insanlar artık sardalya yemek zorunda kalmayıp Flint'in icadı sayesinde istediği yiyeceklerden yeme imkânına kavuşur. O günden sonra Flint'in itibarı arttıkça Brent'in itibarı kaybolmaya başlar. Bütün bunlara ilaveten belediye başkanının yeni gözdesi Flint olur ve böylece Bebek Brent iyice gözden düşer.

Kasabanın yiyecek turizmine açılacağı gün belediye başkanı bu açılışı yapmak üzere Flint'i görevlendirir ve onu davetlilere Kasabamızın kahramanı ve benim manevi oğlum ifadeleriyle takdim eder. Açılış kurdelesini kesmek üzere Bebek Brent'e tören makasını Flint'e devretmesini söylediğinde ise bu durum Brent için tam bir yıkım olur.

Filmdeki hasetlik/kıskançlık duygusu, etrafına zarar veren, beraberinde başka kötülüklerin ortaya çıkmasına neden olan bir günah şeklinde sunulmamış sadece bir kavram veya bir olgu hâlinde Bebek Brent'in şahsı etrafında ortaya konmuştur.

Sonuç

Edebiyat alanında ortaya konan roman, hikaye gibi edebi türler, muhatap olduğu kitlenin karşısına yazılı dil ile çıkar. Genç bir sanat dalı olan sinema, bu yazılı dili sözlü, sesli, hareketli bir anlatım boyutuna taşır ve seyircisinin karşısına sinematografik bir dil ile çıkar. Bu açıdan bakıldığında sinema ile edebiyatın kullandıkları araç yönünden farklı olduğu görülür. Ancak malzeme farklılığına rağmen sinema ile edebiyat arasında yakın bir ilişkinin de varlığı söz konusudur.

Edebi metinlerin sinemaya uyarlanmış olması, edebiyat ile sinema arasındaki ilişkinin boyutunu somut bir şekilde ortaya koyar. Bu çalışmada edebi bir tür olarak romandan sinemaya

uyarlanmış bir eser başlangıç noktası seçilmiştir. Söz konusu bu çalışmada edebiyat ile sinema arasındaki ilişki ortaya konmaktan ziyade referans noktası yazılı bir metne dayanan sinemanın nelere göndermelerde bulunduğu incelenmiştir.

“Cloudy with a Chance of Meatballs” adlı çocuk romanı “Köfte Yağmuru” adıyla birbirinin devamı niteliğinde iki bölüm halinde sinemaya uyarlanmışır. İlk bölümü 2009 yılında gösterime giren film, 2014 yılında ikinci bölümüyle seyircinin karşısına çıkmıştır. Animasyon film tarzında gösterime giren bu filmin Hristiyan inancındaki yedi büyük/ölümçül günaha atıflarda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu günahların sınıflandırılmasında temel referans olarak alınan Kitab-ı Mukaddes incelendiğinde yedi büyük / ölümçül günah ibaresinin doğrudan yer almadığı, sadece ilgili pasajlarda bu günahların nitelikleri ve ortaya çıkardığı olumsuz/kötü durumlar üzerinde durulduğu görülmüştür. İlk olarak Aziz Büyük Gregorius tarafından ortaya konan bu günahlar, kutsal kitaptan hareketle, insanın hayatı boyunca sakınması gereken günahlar olarak değerlendirilmiş ve sonrasında gelen Hristiyan teologlarınca da benzer biçimde ele alınmıştır. Hristiyanlıktaki bu yedi büyük/ölümçül günahlar başlıca oburluk, açgözlülük, şehvet, tembellik, gurur, hasetlik/kıskançlık, öfke şeklinde sınıflandırılmış olup her biri diğer başka kötülüklerin/günahların ortaya çıkmasına neden olduğu için de büyük/ölümçül olarak kategorize edilmiştir.

Köfte Yağmuru I ile onun devamı niteliğinde olan Köfte Yağmuru II filminde, şahısların taşıdığı karakter özellikleri ve olayların kurgulanışı yedi büyük/ölümçül günahla eşleştirilmiştir. Filmlerde şehvet günahı hariç diğer bütün büyük/ölümçül günahın izleri tespit edilmiştir. Bu günahlar, filmin ve eserin adından da anlaşılacağı üzere, daha çok oburluk ve açgözlülük günahları etrafında yoğunlaştırılmıştır. Diğer günahlara ise daha dikkatli bir okuma ve seyretmeyle ulaşılabileceği görülmüştür.

Filmin ilk bölümü, kurgu itibarıyla yemek için yaşamak izleğinden hareketle incelenmiş ve yemek yemeyi bir amaç haline getirmenin, israf etmenin, vücudu ihtiyaç kapasitesinin üzerinde zorlamanın, bilinçsizce tüketimin sonucunda insanın başına nasıl bir felaketin gelebileceği başta oburluk, açgözlülük ardından tembellik, gurur, kıskançlık/hasetlik günahlarıyla ilişkilendirilerek değerlendirilmiştir.

Filmin devamı olan Köfte Yağmuru II ise özellikle Chester V karakterinden hareketle ele alınmış ve filmin kurgusu gereği yaşamak için yemek izleğine bağlı olarak incelenmiştir. Kötü bir karaktere sahip Chester V, hırslarının esiri olan, birçok kötü işlere yönelen biri konumundadır. Bunların başında daha fazla ünlü olmak, şöhretini artırmak ve daha da çok para kazanarak iktidarın tek sahibi olmak arzusu gelir. Ondaki bu kötü hasletler neticesinde ortaya çıkan kötü durumlar, kendisini küçüklüğünden beri örnek alan, onu bir kahramanı gibi gören Flint Lockwood’un iyi karakteri sayesinde bertaraf edilir.

Her iki filmin kurgusunda yer alan olayların çaprazlama bir biçimde verildiği anlaşılmaktadır. Filmin birinci bölümünde sürekli yemek yiyen, istediği yemeğe istediği anda ulaşabilen, yemediği yiyecekleri adanın gerisinde bulunan artık dağ tepesine yollayan insanlar; filmin ikinci bölümünde neredeyse yiyecek bir şeyler bulamayacak noktaya kadar gelmişler ve adeta bu yiyeceklerin intikamına uğramışlardır. Birinci bölümde yemek için yaşayan ve yemekleri yiyen insanlar; ikinci bölümde yaşamak için yiyen insanlara dönüşürken yiyeceklerin de insanları yeme tehlikesiyle karşılaşmışlardır. Bu bölümde, mutasyona uğrayarak evrimleşen yiyeceklerin tuhaf bir ekolojik sistem oluşturdukları, yiyecek-hayvan karışımı bir tür hâline geldikleri görülür.

Mutasyona uğramış bu yiyecekler, filmin başlıca kötü karakteri olan Chester V’nin hain planı nedeniyle Flint Locwood ve arkadaşları tarafından tehlikeli varlıklar olarak düşünülmüş, ancak sonradan bu tehlikenin sadece Chester V’ye yönelik olduğu anlaşılmıştır. Hristiyan inancındaki yedi büyük/ölümçül günahlardan gurur, açgözlülük ve öfke Chester V karakterinden hareketle ele alınmıştır. Chester V, ünlü bir bilim adamı olduğu ve kendisini herkesten çok daha akıllı ve zeki biri olarak kabul ettiği için gurur günahının; icat ettiği Yemek Gofreti sayesinde elindeki imkânları daha da artırıp sahibi olduğu Live Cop şirketini dünyanın tek büyük şirketi hâline getirmeye çalıştığı ve böylece daha da çok para kazanma hırsına kapıldığı için açgözlülük günahının içine düşmüştür. Öte yandan öfke günahının bir günah olarak algılanmasından ziyade, haklı bir

gerekçeyle, evrimleşmiş yiyecekler tarafından Chester V'ye yöneltilmiş bir eylem şeklinde işlendiği görülmüştür. Nitekim Chester V, icadını dünyaya pazarlamak adına canlı yaratıklar olan mutant varlıkları öldürüp yemek gofreti yapımında kullanma teşebbüsünde bulunmuş ve doğal olarak bu varlıkların öfkesine neden olmuştur. Bu öfkenin neticesinde Chester V, evrimleşmiş bir hamburger tarafından yenmek suretiyle yok edilmiştir.

Bundan başka diğer büyük/ölümcül günahlardan olan oburluk, özellikle Köfte Yağmuru I filminde insanların aşırı derecede yeme arzularına bağlı olarak açgözlülükle ilintili bir şekilde değerlendirilmiştir. Tembellik günahı, filmin birinci bölümünde Bebek Brent'in şahsında ele alınırken ikinci bölümde tembelliğe karşıt olarak çalışkanlık izleğine bağlı bir şekilde verilmiştir. Bu çalışkanlık, Flint ve arkadaşlarının yiyeceklerin istilasına uğramış olan Swallow Falls kasabasını tekrardan yaşanabilir bir yer hâline getirebilmeleri için verdikleri birlik ve beraberlikle dolu mücadelelerinin bir sunumuyla ortaya konmuştur. Hasetlik/kıskançlık günahının ise yine filmin birinci bölümünde Bebek Brent'in popüleritesinin, Flint Lockwood'un yaptığı icat nedeniyle sarsılmasına bağlı olarak kaybolması ve Brent'in içten içe Flint'e karşı duyduğu kıskançlık şeklinde verildiği anlaşılmıştır.

Köfte Yağmuru adlı animasyon tarzı film, Cloudy with a Chance of Meatballs adlı romandan sinemaya uyarlanmıştır. Filmin edebi bir yapıttan yola çıkılarak senaryolaştırılması her ne kadar edebiyat ile sinema arasındaki ilişkinin varlığını ortaya koysa da araştırmanın asıl alanı bu ilişki üzerine kurulmamıştır. Söz konusu çalışma, Hristiyan inancındaki Yedi Büyük/Ölümcül Günah'ın filmdeki yansımalarını araştırmak amacıyla yürütülmüştür. Çalışma sonucunda filmin senaryosu ile Kitab-ı Mukaddes'te yer alan günahlar arasında açık bir bağlantının olduğu görülmüş, bu bağlantılar Köfte Yağmuru animasyon filmdeki kişiler ve olaylar vasıtasıyla kurulmuştur. Başlıca oburluk, açgözlülük, kıskançlık/hasetlik, gurur, tembellik, öfke ve şehvetten oluşan bu yedi günahtan şehvet hariç hepsi filmdeki şahısların karakter özelliklerine göre işlenmiştir. Filmin, temeli yazılı bir metne dayanması yönüyle edebiyatla ilişki içinde bulunduğu ancak içerdiği göndermeler nedeniyle ondan daha farklı bir yorum ve sunuma sahip olduğu söylenebilir.

Kaynakça

- Bowers, Johnathon. (Şubat 2015), "Gluttony" www.desiringgod.org/books/killjoys.pdf (Erişim Tarihi: 10.02.2016).
- Chris, Miller, Lord, Phil. (2009), Cloudy With a Chance of Meatballs (Köfte Yağmuru), ABD: Sony Pictures Studios.
- Cody Cameron, Kris Pearn. (2014), Cloudy with a Chance Meatballs II (Köfte Yağmuru II), Yazar/Senaryo: Judi Barret, Ron Barret, Jhon Francis Daley, ABD: Sony Pictures.
- Demircioğlu, Aytekin. (Güz 2014), İslam Felsefesinde Açlığa Övgü: Erzurumlu İbrahim Hakkı Örneği, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 4, S. 8, s. 73-88.
- Demirtaş, H. Andaç. (2004), Yakın İlişkilerde Kıskançlık (Bireysel, İlişkisel ve Durumsal Değişkenler), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji (Sosyal Psikoloji) Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.
- Doğan, Mehmet. (2003), Büyük Türkçe Sözlük, 16. Baskı, Vadi Yay., Ankara.
- Gencer, Bedri. (2010), "Aşkınlıktan Yüceliğe Tüketim", İTO, Tüketim ve Değerler, Altınoluk Yay.,Yayın no. 32, s. 27-45.
- Güngör, Muhammed. (Temmuz-Aralık 2014), "Hristiyanlıkta Yedi Ölümcül Günah", Dini Araştırmalar Dergisi, C. 17, S. 45, s.36-59.
- Kitab-ı Mukaddes. (1997), Kitab-ı Mukaddes Şirketi, İstanbul.
- Martı, Huriye. (2010), "Tüketim: Hayatın Amacı Değil Anlam Döngüsünün Aracı" İTO, Tüketim ve Değerler, Altınoluk Yay.,Yayın no. 32, s. 139-145.

Soylu, Özge. (2001), Nahid Sırrı Örik, Kıskanmak ve Psikanaliz, Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Torlak, Ömer “Gündelik Hayatta Tüketime Yön Veren Değerlerdeki Değişim”, İTO, Tüketim ve Değerler, Altınoluk Yay.,Yayın no. 32, s. 47-65.

Yılmaz, Hasan Kamil. (Aralık 1999), “Tasavvufi Açıdan Oruç” Altınoluk Dergisi, S. 166, s. 41.

Yazarı belli olmayan internet kaynakları:

Gluttony-Dictionary definition: Vocabulary.com

<https://www.vocabulary.com/dictionary/gluttony> (Erişim Tarihi: 15.03.2016).

The Seven Deadly Sins The Seven Holy Virtues.
https://web.cn.edu/kwheeler/documents/Seven_Deadly_Sins.pdf (Erişim Tarihi: 15.03.2016).

Seven Deadly Sins-Spiritual Quotations for Lovers of God
kirpalsingh.org: http://kirpalsingh.org/booklets/seven_deadly_sins.pdf (Erişim Tarihi: 15.03.2016).

What is the sin of gluttony?-Christian truth
<http://www.compellingtruth.org/gluttony-sin.html> (Erişim Tarihi: 15.03.2016).